

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

K U R Y E R A L I T E W S K I E G O N° 11.

Wilno dnia 25 Stycznia v. s. 1829 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O tém, że przedpisanie 7go Departamentu Rządzącego Senatu, 31 października 1810 roku, względem sprzedaży majątków bankruckich, żadney mocy mieć nie może.

Wędlę Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat na Powszechnem Zebraniu Departamentow Moskiewskich słuchali: uwiadomienia Rządzącego Senatu Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentow, z dołączeniem w kopii do tegoż Zebrania przesłaney przy przełożeniu Sprawującego Ministeryum Sprawiedliwości, P. Taynego Radcy, Senatora i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhoruckiego, dla należytego wypełnienia, Na y w y ż e y potwierdzoney opinii Rady Państwa, następującego brzmienia: „Rada Państwa na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich Rządzącego Senatu, w przedmiocie sprzedaży majątkow nieruchomości, należących do bankrutow, chociaż znalazła, że przez Ukaz, rozesłany w dniu 23cim grudnia 1827go roku, dla powszechnego wypełnienia, odmienia się już przedpisanie 31 października 1810 roku, dane przez 7my Senat Departament podległym jemu Rządow Gubernialnym i Izbow Cywilnym; ale, dla zapobieżenia wszelkiemu na czas przyszły niewyrozumieniu, zamierzyła: zgodnie z wnioskiem Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu, postanowić, iż przedpisanie 7go Departamentu, 31 października 1810 roku, ażeby sprzedaż majątkow, należących do bankrutow stanu kupieckiego, odbywać na osnowie Ukazu 13 kwietnia 1799 roku, jako niezgodne z postanowieniem, zawartém w I części Ustawy o bankrutach, żadney mocy mieć nie może.” Na któreto opinii napisano: JEGO CESARSKA MOŚĆ, opinią, nastąpiła na Powszechném Zebraniu Rady Państwa o tém: że przedpisanie 7go Departamentu Rządzącego Senatu, 31 października 1810 roku, względem sprzedaży majątkow bankruckich, żadney mocy mieć nie może, Na y w y ż e y potwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey.* 4 listopada 1828 roku. Przez wyżej zaś wspomniane przełożenie Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich Rządzącego Senatu podawaném by-

ło, co następuje: To Powszechne Zebranie, rozpatrzywszy sprawę, która z przyczyny różnych zdań weszła z 7go Departamentu, a przysłana do niego z Niżegorodzkiej Izby Cywilney, po appellacyi mieszcanki wdowy Anny i syna jej, mieszczanina, Mikołaja Kurowych, o uzyskiwanie przez nich, jako też przez innych kredytorów, po umarłym mieszczaninie Stefanie Wołonkinie, pieniądze za obowiązaniami się długowemi, postanowiło: porównawszy okoliczności tej sprawy z prawami, Senat znajduje, że, lubo w 77 artykule, 2giey części Ustawy o bankrutach wyrażono: że, jeżeli zaprzeczenia nie było, i dokument zastawny jest przyznany, ma ona wtedy we wszystkich zdarzeniach moc zupełną, i, wedle tego prawa, mieszczenie Kurowy proszą zostawić w swej mocy: jak lokument zastawny na dom, tak i prawo kupne na kramy; ale, ponieważ ten artykuł znajduje się w 2giey części, wydanej dla Szlachty, i odnosi się do nakładanych zaprzeczeń, jak z tego samego artykułu zapewnia się; względem kupieckich zaś długow wydaném jest osobne prawidło w 1szej części Ustawy, w artykułach: 104 i 106, z których w ostatnim z nich postanowiono: „Jeżeli bankrut dał komu zastaw, albo z majątku „zastawił co prawnie, to jest, przed postrzeżeniem „swego upadku i przed nastaniem na nim poszukiwań, a zastaw ten więcęcy wart będzie, a niżeli „summa, w której jest dany; wtedy, opłaciwszy „pieniądze, wziąć ten zastaw do konkursu i z innymi „majątkami bankruckimi sprzedać w swoim czasie; temu zaś, u kogo był zastaw, sumę opłacać z pełną.” W niniejszey zaś sprawie, dokument zastawny na dom stwierdzony 1821 roku, 20 grudnia, pierwey, aniżeli poszukiwanie za wezłem nastąpiło 1822 roku, dnia 17 maja; a zatem, wedle istotnych słow tego prawa, dozwolnić kredytorom: jeżeli chcą, po opłaceniu temu, który trzyma zastaw, z pełną pieniędzy należnych za dokumentem zastawnym z procentami, wziąć do konkursu dom zastawiony i z konkursu już go sprzedać, nie podciągając tego zdarzenia pod prawidła 2giey części Ustawy o bankrutach, względem sprzedaży przez Rząd Gubernialny; gdyż sprzedaż majątkow kupieckich zostawiona samym tylko konkursom. Co się zaś tyczy prawa kupnego na kramy, to, jako przyznane 1822 roku, 17 czerwca, po nastaniem już poszukiwaniu, unikczemnić i te kramy oddać do konkursu dla przedania i rozdzielenia między kredytorami. Nakoniec, ponowić zalece-

nia wszystkim mięsciom sądowym, iż Ukaz 1797 roku, dnia 15 czerwca, zalecający poczytywać te tylko akta za obowiązujące, które były uczynione przed dniem danych wexlow i zobowiązań, został zmieniony przez Ustawę o bankructwie, później wydaną, w której artykułach: 70, 71 i 72 rozkazano: za dokumentami zastawnymi zaspakajać, całą należną sumę z majątku zastawionego, a za innemi pismami pożyczkowemi, opłacać z tego majątku dłużnika, który się zostanie po zadosyć uczynieniu za dokumentem zastawnym. O czém też przepisano 25 grudnia 1827 roku, po wszystkich mięscach przez Ukazy. Kałużki Rząd Gubernialny, otrzymawszy ten Ukaz, porównywał go z Ukazem 7go Departamentu Senatu, pod dniem 31 października 1810 roku, przez który zalecono wszystkim pod wiedzą tegoż Departamentu zostającym Rządom Gubernialnym i Izdom Cywilnym: sprzedaż przez publiczną licytacyą nieruchomości majątkow bankruckich, na rzecz poszukiwań skarbowych i ludzi prywatnych, odbywać, na ośnowie Ukazu 13 kwietnia 1799 roku, w Rządach, w obecności jednego z kuratorów. Lecz, ponieważ ten Ukaz wyszedł przed wydaniem Ustawy o bankructwach, i w wyżey przytoczonym postanowieniu Powszechnego Zebrania Senatu nie wspomniano o odmianie ukazu, który wyszedł z 7go Departamentu, pod dniem 31 października 1810 roku, na mocy którego odbywała się w Rządzie Gubernialnym sprzedaż wszystkich bez wyjątku kupieckich nieruchomości majątkow bankruckich; przeto, na ośnowie Naywyższego o guberniach Urządzenia punktu Igo artykułu 405, Rząd Gubernialny oddawał tę okoliczność do wniosku Prokuratora gubernialnego, który oświadczył, że nowo otrzymany Ukaz Rządzącego Senatu, pod dniem 25 grudnia 1827 roku, zgodny jest z pierwszą częścią Ustawy o bankructwach, a moc Ukazu 31 października 1810 roku, odmienia. Późem Rząd gubernialny postanowił: na skutek Ukazu Senatu, pod dniem 25 grudnia 1827 roku, sprzedaż nieruchomości majątkow kupców i mieszczan, uznanych za bankrutow, na ośnowie Ustawy o bankructwach, Iszey części, zostawić odbywać samym konkursom; o czém też dać wiedzieć dla należytego wypełnienia, wszystkim tamieczney gubernii Magistratom i Ratuszom; o tych zaś majątkach bankruckich, o których sprzedaży sprawy odbywają się w tymże Rządzie, dla powrócenia inwentarzow do konkursow osobne uczynić przełożenie; o tém swoim rozporządzeniu Rząd gubernialny, dnia 14 lutego, r. terażniejszego 1828, doniósł Powszechnemu Zebraniu Senatu. Powszechne Zebranie Senatu, roztrząsnąwszy wyżey przytoczone okoliczności, postanowiło, Naywyższoj wydaney, pod dniem 19 grudnia 1800 roku, ustawy o bankructwach I części, postanowiono w punktach: 52. „Po ukończeniu inwentaryi, starać się mają kuratorowie i kredytorowie, najlepszym sposobem, rozprzedać, za gotowe pieniądze, wszystkie majątki, należące do masy konkursowey; a jeżeli kredytorowie za dobre osądzą, wtedy i na dług na terminy z pewną poręką zbywając naprzód z rąk te towary, które przez leżenie mogą się psuć, lub upaść na cenę. 53. Jeżeli w konkursie zdarzą się zakłady, i fabryki z wioskami, wtedy, iżby te nie podpadły zniszczeniu, należy jak można naysprędzey je sprzedać; jeżeli z publicznego targu mało będzie dawano; tedy za zgodą kredytorow i peł-

nomocnikow ich, odbyć drugą i trzecią sprzedaż. „Jeżeli zaś kto z kredytorow (ale nie inaczej, „jak od większey liczby i summy tak wielką mających w massie konkursowey, jaka jest przepisana dla przewagi głosow), zaczęnie bardzo żądać sprzedaży; wtedy już, po trzykrotney aukcyi, nieodmiennie za ostatnią cenę sprzedać. 106. „Jeżeli bankrut dał komu zastaw, albo prawnie z majątku, to jest: przed postrzeżeniem się na swoim upadku i przed nastąpieniem u niego poszukiwań, zastawił, a ten zastaw wart więcej od tey summy, w której zastawiony; wtedy, po opłaceniu pieniędzy, wziąć ten zastaw do konkursu, i, z innemi majątkami bankruckimi, sprzedać w swoim czasie; temu zaś, u kogo był zastaw, opłacić summy z pełną.” W następnym czasie, chociaż 7my Departament Rządzącego Senatu, sprzedaż majątkow nieruchomości, należących do bankrutow stanu kupieckiego, podciągając pod prawidła 2giey części ustawy o bankructwach, wydaney dla Szlachty, postanowił, iżby sprzedaż ta odbywała się na ośnowie ukazu 1799 roku, kwietnia 13, w Rządach gubernialnych; o czém też, pod dniem 31 października 1810 roku przepisał od siebie podległym jemu Rządom gubernialnym i Izdom cywilnym; lecz, ponieważ takowe przedpisanie 7go Departamentu, nastąpiło przeciwko prawidłom, postanowionym w 1szey części ustawy o bankructwach, wydaney na dług kupieckie, gdyż wedle istotnego jej brzmienia, sprzedaż kupieckich majątkow zostawiona jest samym konkursom; w punktach zaś: 2 i 4 Naywyższego ukazu 1802, 8 września, wyrażono: „że władza Senatu ogranicza się „jedyną tylko władzą JEGO CESARSKIEY MOŚCI, i że Sam CESARZ, lub Jego ukaz imienny może strzypać rozkazy senackie” — przeto, dla zapobieżenia, iżby nie wynikało i w innych guberniach podobne niewyrozumienie, jakie napotkał teraz Kałużski Rząd gubernialny; Powszechne Zebranie Senatu postanowienie swoje względem odmiany wspomnionego przedpisania 7go Departamentu, jako niezgodnego z powszechnym prawem, w 1szey części Ustawy o bankructwach zawartém, poddając pod WYSOKĄ MOŚCĄ JEGO CESARSKIEY MOŚCI uwagę, nayspododaniey upraszało na to Naywyższego ukazu, Rozkazali: o powinném i nieodmienném, wedle wyżey wypisaney Naywyższoj potwierdzoney opinii Rady Państwa, wypełnieniu, do Kałużskiego Rządu gubernialnego postać ukaz, również przez ukazy dla wiadomości i w potrzebném zdarzeniu, wypełnienia, dać wiedzieć wszystkim Rządom gubernialnym i innym mięsciom urzędowym i osobom; do Najswiętszego zaś Rządzącego Synodu, do wszystkich Departamentow i Oddziałow Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań, przestać uwiadomienia. Dnia 7 grudnia 1828 roku. (Z Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich.)

O zabronieniu żydom, wychodzącym z Królestwa Polskiego, przenosić się na zamieszkanie do Rosyi.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, iż Izba Skarbowa Kijowska upraszała o rozwiązanie Ministerium Skarbu: a zli mogą być przyymowani do ludności w Rosyi i na jakiej ośnowie, wychodzący z Królestwa Polskiego żydzi? Chociaż nie, ma postanowienia, za-

gradzającego przenoszenia się żydom z Królestwa Polskiego do Rosyi; lecz, gdy postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, *Naywyżey* potwierdzonym dnia 15 marca 1824 roku, zabroniono żydom przenoszenia się z granicy do Rosyi i w niej osiadania, na ten koniec, ażeby przeciąć nadzwyczajne rozmnożenie się w Rosyi tych ludzi więcej szkodliwych, niż pożytecznych dla Państwa; przeto Minister Skarbu podawał: dla tychże przyczyn rozciągnąć moc wyżej wspomnianego postanowienia i na żydów Królestwa Polskiego, to jest: wzbronąć wychodzącym z niego żydom, osiadać w Rosyi i mieć w niej stałe przebywanie. Jakową swą opinią przedstawiał do rozpatrzenia Komitetu PP. Ministrów. Przedstawienie to, zostawszy approbowane przez Komitet PP. Ministrów, zasłużyło na *Naywyższe* potwierdzenie, oświadczone mu na posiedzeniu 24 zeszłego listopada. O tém *Naywyżey* potwierdzonem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, P. Minister skarbu donosi Rządzącemu Senatowi z tém, żali się nie będzie podobało o koło jego wypełnienia wydać, należyte rozkazy. Rozkazali: O tém, *Naywyżey* potwierdzonem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dla należytego podług niego spełnienia tak do Kijowskiej, jako i innych Izb Skarbowych tych gubernij, w których żydom żyć dozwolono i do wszystkich Rządów Gubernialnych zalecić przez Ukazy; również przez Ukazy dać wiedzieć: PP. Wojennym Jenerał Gubernatorom, Jenerał Gubernatorom i Wojennym Gubernatorom, Wice-Kancelarzowi i Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu; a do *Nayświętszego* Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu, przesać uwiadomienia. Dnia 28 grudnia 1828 roku (z Igo Departamentu).

O aresztantach, przeznaczanych dla oddania do służby woyskowej.

Rządzący Senat słuchali przełożenia Pana Taynego Radcy, Senatora, Zarządzającego Ministerium Sprawiedliwości, i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhoruckiego, pod dniem 5 tego grudnia, w którym wyrażono: Sekretarz Stanu Murawjew komunikował temuż P. Zarządzającemu, iż CESARZ JEGOMOŚĆ *Naywyżey* rozkazać raczył: wyrażonych w dołączonej przy przełożeniu wiadomości dwóch aresztantów, po ukończeniu, w nayprędzszym czasie, sprawy, należytego ich przestępstwa, osądzenia, winnych z nich, którzy nie pódą do ciężkich robot, ale skazani będą na karę lub zesłanie do Syberyi, oddać na żołnierzy bez ukarania; tych zaś, którzy zostaną obwinionymi o kradzież więcej, jak pięciu set rubli, po ukaraniu, skoro się nie tylko okażą sposobnymi wedle prawideł o rekrutach, lecz wprost zdolnymi do odbywania służby woyskowej; a małoletnich z nich naznaczać do bataljonów kantonistów woyskowych, wszystkich bez policzenia za rekrutów. *NAYJAŚNIEYSZY* CESARZ *Naywyżey* zezwala, iżby, przy wypełnieniu tego *Naywyższego* rozkazu, zachowywano też same rozrządzenia, jakie w roku przeszłym, w podobnym zdarzeniu, były uczynione wedle *Naywyższych* rozwiązań, a mianowicie: 1) Aresztanci, osądzeni na karę, lub na zesłanie do Syberyi na zaludnienie, o których nastąpił *Naywyższy* rozkaz, iżby oddani byli na żołnierzy, wchodzą, na mocy jego, do służby woyskowej. 2) W zdarzeniach, kiedyby

niektórzy z nich, do otrzymania takowego *Naywyższego* rozkazu, byli już odprawieni do Syberyi na zaludnienie, powinni być (prócz tych, co zostali knutem ukaranymi), zatrzymani i oddani do służby woyskowej, na osnowie tegoż *Naywyższego* rozkazu, w naybliższych urządach rekruckich, o czém wypada takż kommu-nikować Zwierzchnościom gubernialnym, względem traktu przeprowadzania tych aresztantów. 3) Lecz ci, którzy wyrokiem sądu zostali ukaranymi i odesłanymi na miejsce pierwsiastkowego zamieszkania, do otrzymania względem nich wspomnianego *Naywyższego* rozkazu, powinni zostać się w swych miejscach zamieszkania, chyba że ci, do których oni należą, sami zechcą oddać ich na żołnierzy; wtedy mają oni wchodzić do służby woyskowej, na osnowie następnego o nich *Naywyższego* rozkazu. 4) Za czém, ci ze wspomnianych aresztantów, którzy, chociaż przez dekret będą już ukaranymi, a jeszcze nie zostaną odesłani do dawnych miejsc zamieszkania, powinni wchodzić do służby woyskowej, na osnowie następnego o nich *Naywyższego* rozkazu. 5) Aresztanci ze szlachty i urzędników, przeznaczani na żołnierzy, wchodzą do służby woyskowej na osnowie następnego o nich rozkazu, kiedy skazanymi zostaną na odjęcie szlachectwa, lub na zesłanie do Syberyi na zaludnienie. Wyroki względem nich sądowe przedstawiają się wedle ustanowionego porządku do potwierdzenia. 6) Przeznaczeni zaś na żołnierzy aresztanci z cudzoziemców, kiedy wyrokiem sądu będą skazani na wyśłanie za granicę, to niezwłocznie wysyłają się za granicę; jeżeli zaś osądzonymi zostaną na karę i mają zostać w Rosyi, tedy wchodzą do służby woyskowej, na osnowie następnego o nich *Naywyższego* rozkazu. 7) Jeżeli który z aresztantów, powiniących takim sposobem zostać żołnierzami, okaza się zupełnie nie zdolnym do pełnienia służby woyskowej, wtedy na takim wypełnia się wyrok sądowy wedle porządku prawem postanowionego. 8) Lecz ci z przeznaczonych na żołnierzy aresztantów, którzy ostatecznym o sobie sądem uznanymi zostaną za niewinnych, i w ogólności nie skazanymi na żadną karę, albo osądzeni za długi na zatrzymanie doczesne w turmie i na wyrobnku, nie powinni być brany do służby woyskowej. Takową *Monarszą* wolę tenże P. Zarządzający Ministerium Sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi dla należytego wypełnienia. Rozkazali: dla powinnego i nieodmiennego w tej rzeczy *Naywyższego* JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazu wypełnienia, do wszystkich Rządów gubernialnych i Izb kryminalnych posłać ukazy; przez ukazy takż uawiadomić PP. Ministrow, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów, Gubernatorów cywilnych i dać wiedzieć miejscom urzędowym; a do *Nayświętszego* Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań, przesać uwiadomienia. Dnia 17 grudnia 1828 roku (Z I. Departamentu).

O rozwiązaniu, że znajdujący się w służbie, nie mający rang Ober-oficerskich, ludzie ze stanu podatkowego, nie mogą być uwalnianymi dla przeznaczenia ich do innych zatrudnień.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI,
(5)

Rządzący Senat słuchali raportu Chersońskiego Rządu Gubernialnego, że przez ukaz Rządzącego Senatu, 10 sierpnia 1822 roku, z przyczyny niedostatku w różnych miejscach urzędowych, Gubernii Chersońskiej, kancelaryjnych służących, dozwoleń było przyjmować do tego stanu ludzi, do płacenia podatków obowiązanych, uwolnionych przez zgromadzenia i wypuszczonych na wolność przez obywateli, z warunkiem, iżby do otrzymania rang Ober-oficerskich, nie byli dopuszczani do przechodzenia na służbę do drugich gubernii, lecz, w zdarzeniu uwolnienia lub dostrzeżonego niedbalstwa ich w służbie, powracanymi byli do stanu pierwotnego, a uwolnieni przez obywateli iżby obierali rodzaj życia. Naosnowie tego ukazu, wchodzili do służby w różnych miejscach urzędowych tej gubernii ludzie stanu podatkowego, za potwierdzeniem Rządzącego Senatu, do nastania postanowienia o służących kancelaryjnych wiedzy cywilney, w dniu 14 października 1827 roku *N a y w y ż e y* zatwierdzonego, w którym wyrażono, w artykułach: I: wszystkim Zwierzchnościom wiedzy cywilney, od dnia ogłoszenia tego postanowienia, zaprzecza się przyjmować do służby Państwa, i przeznaczać na jakiekolwiek miejsca. *naprzód*: Kupców zapisanych do gildy i dzieci ich, wyłączwszy tylko kupców i gildy, naosnowie ustawy 14 listopada 1824 roku; *powtórę*, wypuszczonych na wolność, i ich dzieci; *potrzebie*, mieszczan, i w ogólności, ludzi należących do stanów podatkowych; *poczwarte*, cudzoziemców; *po piąte*, odstawionych ze służby wojskowej, w rangach niższych, nie szlachtę, i dzieci ich; *po szóste*, służących cerkiewnych i ich dzieci; *po siódme*, dzieci służących nadwornych, którzy nie otrzymali rang klasycznych, nie rozciągając tylko tego zaprzeczenia do miysce wiedzy nadwornej. II: Znajdujący się teraz po różnych miejscach służący kancelaryjni, wiedzy cywilney, którzy nie otrzymali rang klasycznych, dzielą się na cztery rzędy: w pierwszym, umieszcza się szlachta rodowita; w drugim, dzieci szlachty osobistej, kupców i gildy, kapłanów i diakonów wyznania prawowierne, pastorów ewangelickich i ewangelików reformowanych; w trzecim, dzieci służących przy miejscach urzędowych, uczonych i artystów, nie mających rang; w czwartym, przyjęci do służby, przed ogłoszeniem tego postanowienia, kupcy i dzieci kupieckie, 2 i 3 gildy, cudzoziemcy, wojskowi rang niższych i ich dzieci, służący nadworni, nie mający rang, i dzieci ich; studzy kościelni i dzieci ich; mieszczanie, i w ogólności, ludzie, którzy wyszli ze stanu podatkowego. I IV: dla podniesienia niższych służących kancelaryjnych do I stopnia klasycznego, postanawiają się następujące terminy: dla pierwszego rzędu dwa lata służby czynney; dla drugiego, cztery lata; dla trzeciego lat sześć; dla czwartego lat dwanaście, zgodnie z przyjętymi w wojskowej szeregowej służbie prawidłami. Lecz o tém, azali mogą służący kancelaryjni, należący do rzędu czwartego, być uwalnianymi, lub przechodzić z jednego miejsca do drugiego? nie nie powiedziano w tém postanowieniu; niektórzy zaś z kancelaryjnych służących tego rzędu, czyto z przyczyny otrzymywania małej pensyi, i ubożego stanu, czy dla innych jakich zdarzeń, wchodzą z prośbami o uwolnienie ich dla znalezienia w innych miejscach dogodniejszej służby lub przeniesienia ich na służbę w innych guberniach, gdzie się znajdują ich krewni, od których niby mieć mogą utrzymanie, którego teraz, z przyczyny odległości miejsca i braku do tego środków dostatecznych, są pozbawieni, a tém samém cierpią niedostatek. Z początku, kiedy niedostatek w kancelaryjnych służących, jak po miejscach urzędowych w gubernii, tak w samym Rządzie, nie stał się znacznym; Rząd gubernialny, trzy

mając się mocy ukazu 1822 roku, dnia 10 sierpnia, chociaż nie pozwalał służącym kancelaryjnym tego rodzaju oddalać się do drugich gubernii; jednak nie przeszkadzał przynajmniej przechodzić im, w tejże gubernii, z jednego miejsca do drugiego. Kiedy zaś, przez to dopuszczenie, służący kancelaryjni, należący do rzędu 4go, zaczęli widocznym sposobem uwalniać się lub starać się o przeniesienie na inne miejsca; i, kiedy ze stanów należących do rzędów, 1, 2 i 3go, całkiem do służby nie wchodzili, a niedostatek w służących kancelaryjnych, coraz stawał się znaczniejszym; przeto Rząd gubernialny służącym kancelaryjnym rzędu 4go, iżby utrzymać ich na miejscach, i przez to nie opóźnić biegu czynności, uwalniania zaprzęta. Lecz, nie mając na ten przedmiot wyraźnego prawa, wnioskuję, że ten środek nie jest dla służby dostatecznym, albowiem kancelaryjni służący, uważają go dla siebie nie inaczej, tylko za ucisk miejscowej Zwierzchności, i ośmielają się nawet podawać na ten Rząd zażalenia do Rządzącego Senatu. Dla czego, Rząd gubernialny tę okoliczność, podając do roztrząśnienia Rządzącego Senatu, prosi na rozwiązanie ukazu, *R o z k a z a l i*: jako postanowieniem Komitetu PP. Ministrow, które 4 lipca 1822 roku, zasłużyło na *N a y w y ż s z e* zezwolenie, rozwiązaniem było przeznaczać do stanu kancelaryjnego, w gubernii Chersońskiej, ludzi do płacenia podatku obowiązanych, uwolnionych przez zgromadzenia, i wypuszczonych na wolność przez obywateli z tém, iżby oni, do otrzymania rangi Ober-oficerskiej, nie byli dopuszczani do przechodzenia na służbę do drugich gubernii; lecz w razie uwolnienia, lub postrzeżonego przez Zwierzchność niedbalstwa ich w służbie, powracani byli: uwolnieni przez zgromadzenia, do stanu pierwotnego, a wypuszczeni przez obywateli na wolność, do obrania innego rodzaju życia; w postanowieniu zaś o służących kancelaryjnych, wiedzy cywilney, w dniu 14 października 1827 roku *N a y w y ż e y* potwierdzonym, nie powiedziano tego, iżby ludzie należący do stanu podatkowego i wypuszczani na wolność, którzy weszli do służby cywilney, przed ogłoszeniem tego postanowienia, po tych miejscach, do których przyjęcie ich było dozwoleń przez osobne *N a y w y ż s z e* ukazy, mogli być uwalnianymi, wedle ich żądania, dla przeznaczenia do drugich obowiązków, przed otrzymaniem rangi Ober-oficerskiej; dla tego więc zważając, że ludzie tego stanu, jak w gubernii Chersońskiej, tak w Mohilewskiej, Witebskiej i Ołoneckiej, w Obwodzie Białostockim, w kancelaryi Senatu i Departamentach ministeriów znajdujący się teraz w służbie, i nie mający rang Ober-oficerskich, mocą przytoczonego wyżej postanowienia Komitetu PP. Ministrow, oraz takiegoż postanowienia, 21 marca 1822 roku *N a y w y ż e y* potwierdzonego, uwalnianymi, dla przeznaczenia ich do innych obowiązków, być nie mogą; lecz, jeżeli będą prosili uwolnienia, lub sama Zwierzchność postrzeże niedbalstwo ich w służbie, powinni być powracani: uwolnieni przez zgromadzenia, do stanu pierwotnego, wypuszczeni zaś na wolność, dla obrania sobie innego rodzaju życia, i o tém do Rządów gubernialnych: Chersońskiego, Witebskiego, Mohilewskiego i Ołoneckiego, do obwodowego Rządu Białostockiego i do wszystkich PP. Ministrow postać ukazy; przez ukazy także, dla wiadomości i w potrzebnem zdarzeniu, co do kogo będzie należało, wypełnienia, uwiadomić wszystkie Izby Skarbowe i Rządy gubernialne; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu przesać uwiadomienia. Dnia 24 grudnia 1828 roku. (*Z Igo Departamentu*).